

европейського опыта для России) / И. А. Мальковская // Вестник Российского университета дружбы народов. – 2006. – № 8. – С. 27 – 43.

2. Желеф Г. Б. Історія виникнення та розвитку холдингових компаній / Г. Б. Желеф // Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». – 2011. – № 4 (21). – С. 63 – 66.

3. Желеф Г. Б. Державна політика у сфері діяльності холдингових компаній в Україні / Г. Б. Желеф // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2012. – № 2 (81). – С. 43 – 50.

4. Панова Н. С. Адміністративно-правові засади розвитку державного управління в сучасній Україні : автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Н. С. Панова / Одес. нац. юрид. акад. – О., 2008. – 19 с.

АКИМОВА ЛЮДМИЛА МИКОЛАЇВНА

к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів та економіки природокористування Національного університету водного господарства та природокористування

АКИМОВ ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСІЙОВИЧ

к. держ. упр., доцент, начальник відділу правового забезпечення Національної служби посередництва і примирення

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Визначення перспективних напрямів розвитку системи прийняття управлінських рішень у зв'язку з демократизацією суспільства обумовлюється безліччю факторів, які характеризують соціально-економічний розвиток регіону. Так, у першу чергу, посилення ролі рішень у процесі управління, особливо на регіональному рівні, вимагає переходу від адміністративно-командних до ринкових методів господарювання. До якості прийнятих рішень пред'являються жорсткі вимоги, оскільки ускладнення економічних, виробничих, фінансових, політичних, соціальних, екологічних процесів, що зумовлює розширення обсягів інформації, вимагає ретельної обробки основних і допоміжних даних. Державна управлінська діяльність на сучасному етапі зазнає суттєвих змін як за змістом, так за підвищенням рівня комп'ютерної техніки і технології збирання та обробки управлінської інформації. У сучасних умовах економічного розвитку особливо важливою сферою стало інформаційне забезпечення процесу управління, яке полягає у зборі та переробці інформації, яка необхідна для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Здійснення управлінської діяльності спричиняє функціонування багаточисельних інформаційних зв'язків (чи потоків), що виникають в інформаційних процесах.

Визначальними функціями інформаційного забезпечення є:

– інформативна функція – забезпечує поінформованість суб'єктів органів державної влади відповідно їх завдань, функцій, повноважень, інтересів;

– організаційна функція – зумовлює координованість дій всіх учасників інформаційних відносин;

– управлінська функція – регулювання відносин, що виникають в процесі здійснення повноважень місцевими державними адміністраціями,

база для підготовки, прийняття та реалізації управлінських рішень, контролю за їх виконанням тощо;

- комунікативна функція – встановлення зв'язків взаємозалежності у здійсненні завдань і функцій, що поєднують інтереси усіх суб'єктів інформаційного процесу.

Інформаційне забезпечення органів державної влади – система концепцій, методів і засобів, що призначені для забезпечення користувачів інформацією. Інформацію тут варто розглядати як деяку сукупність різноманітних повідомлень, відомостей, даних про відповідні предмети, явища, процеси, відносини та ін. Ці відомості, будучи зібраними, систематизованими і перетвореними в придатну для використання форму, відіграють в управлінні важливу роль. Інформація в управлінських структурах характеризується певними властивостями, до числа яких належать:

- самостійність даних;
- можливість багатократного використання інформації, зберігання її у суб'єкта, який її передає або отримує;
- придатність інформації до обробки, інтеграції і скорочення обсягу;
- допустимість математичного аналізу;
- системність, комунікативність.

Інформацію в управлінських структурах поділяють на офіційну та неофіційну, загальну і галузеву, горизонтальну і вертикальну, за змістом і цільовим призначенням, ступенем доступності, а також на основі співвідношення з часом (інформація про минуле, дійсне і майбутнє).

Підсумовуючи зазначене, можна зробити висновок, що державне управління по суті є інформаційним управлінням, де рішення приймаються на основі наявних документально-інформаційних ресурсів. Особливість державного управління в сучасних умовах – це необхідність комплексного застосування сучасних форм і методів інформаційно-документального забезпечення діяльності органів державного управління. Передусім, це застосування новітніх інформаційних технологій для підтримки прийняття рішень з метою забезпечення ефективного функціонування системи. При цьому виникають проблеми, які пов'язані з:

- адекватністю інформаційного ресурсу влади стану і потребам розвитку суспільства;
- ефективністю використання цього ресурсу державною владою у процесі її функціонування.

Ці питання набувають своєї гостроти у теперішній час і пов'язані з вирішенням проблеми відкритості, гласності або публічності державної влади. Проблема «відкритості влади» є одним із визначальних чинників стану відносин між державою і суспільством, формування механізму взаємодії між ними і впливу громадськості на процес прийняття рішень. Таким чином, вирішення проблеми «відкритості влади» є одним із ключових завдань у напрямку подальшого утвердження в Україні демократичних принципів діяльності держави. Питання відкритості влади неможливо зводити до взаємин між владою і окремим громадянином. Це питання потребує ширшого розгляду – відкритість влади – це бажання влади, а головне вміння влади поділитися владою з об'єктами цієї влади. Тобто є на одному полюсі – суб'єкти влади, а на іншому – об'єкти влади. Таким чином, процес відкритості влади – це співучасть об'єктів у здійсненні влади, яким на деякий час дозволяють стати суб'єктами цієї влади. Питання відкритості влади – це

питання ефективності управління та довіри до влади. Без відкритості немає довіри до тих заходів, які проводить влада. Сьогодні державний апарат є певною річчю в собі. Цей апарат, знаходиться над суспільством, вважає себе самодостатнім і це обумовлено історично-об'єктивними причинами. Під державним апаратом сьогодні необхідно було б розуміти певну команду топ-менеджерів, яка наймається суспільством для виконання конкретних функцій. Команда, оскільки її найняли, повинна бути відкритою і прозорою – тоді виникає відсутність відірваності державної машини від суспільства. Тому при відкритості і прозорості влади повинна бути забезпечена функціональна взаємодія і взаємозв'язок з кожним громадянином, з кожною суспільною організацією, із кожним юридичним утворенням, тобто влада повинна почути кожного.

На нашу думку шляхами удосконалення інформаційного забезпечення при реалізації політики відкритості влади наступні: по-перше, необхідність нормативно-правового забезпечення, згідно якого функціонує державний апарат. У сучасному інформаційному законодавстві існує ряд недоліків, а саме: відсутність чіткої ієрархічної єдності законів; велика кількість законів та підзаконних нормативних актів, нові правові акти в сфері суспільних відносин часто концептуально не узгоджені з раніше прийнятими, що призводить до правового хаосу; по-друге, існування дієвих і конкретних механізмів реалізації прав доступу громадян до інформації про діяльність державної влади. Однією із основних проблем у цій сфері є часткове відтворення у середовищі державних службовців історичних традицій закритості влади, культу секретності, відсутності усвідомлення необхідності налагодження та підтримання конструктивного діалогу з громадськістю; по-третє, найскладнішою та найсуперечливою залишається проблема питання розуміння відкритості влади не тільки серед державних службовців, так і у суспільства в цілому. Створення найкращого законодавства не дозволить забезпечити відкритості, поки не відбудеться певних змін у масовій свідомості не тільки державних службовців, а взагалі в суспільстві в цілому. Важливим інструментом забезпечення відкритості влади є засоби масової інформації (ЗМІ), які є посередником між державою та суспільством і здійснюють значний вплив на ефективність комунікації держава-суспільство. Від якості функціонування ЗМІ значним чином залежить реальний рівень відкритості влади. Необхідно наголосити, що забезпечення інформаційної відкритості державної влади є двостороннім процесом. З одного боку, є існування суспільного запиту на отримання об'єктивної та вичерпної інформації про діяльність владних органів, активна позиція громадянського суспільства по відношенню до державної влади. З іншого боку, рівень відкритості визначається реальною діяльністю конкретних органів державної влади. Нині надання інформації громадянам, згідно діючого законодавства, здійснюється через прес-центри органів державної влади шляхом періодичного оприлюднення прес-релізів, повідомлень про заходи органів державної влади, проведення прес-конференцій та брифінгів, налагодження постійної співпраці із засобами масової інформації тощо.

Для покращення ситуації щодо відкритості органів державної влади доцільно розробити комплексну програму діяльності за напрямками.

1. Удосконалення нормативно-правового забезпечення. Цей напрям має передбачати реалізацію таких дій: уточнення положень законодавства про діяльність органів державної влади у частині визначення інформування

громадян про поточну діяльність органу державної влади як важливого завдання; чітке визначення характеру інформації, обов'язкової до оприлюднення, та способів її опублікування з передбаченням відповідного фінансування.

2. Формування у державних службовців стійких внутрішніх переконань щодо їхньої відповідальності за інформування громадськості про діяльність державної влади та набуття ними необхідних знань та навичок.

Важливим засобом цього має стати внесення відповідних змін до програм підготовки та перепідготовки державних службовців.

3. Інформування населення про його права щодо доступу до інформації про функціонування органів державної влади, зокрема через залучення до цієї діяльності громадських організацій, а також обґрунтування та роз'яснення причин прийняття урядових рішень.

4. Впровадження сучасних форм забезпечення відкритості влади, таких як громадські слухання, відкриті експертні обговорення тощо.

5. Підвищення правової та політичної культури громадян України.

6. Вживання комплексу конкретних та дієвих заходів щодо підвищення технологічної забезпеченості інформаційної відкритості (створення єдиної системи інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади та органів місцевого самоврядування).

7. Створення ефективних механізмів контролю як державного, так і громадянського, насамперед за допомогою ЗМІ, за забезпеченням відкритості органів державної влади та місцевого самоврядування.

8. Формування суспільного попиту на інформацію про діяльність державної влади, інтересу громадян щодо її отримання.

Таким чином можемо зробити наступний висновок: що шляхами удосконалення інформаційного забезпечення є:

- правовий, що стосується уточнення чи доповнення діючого законодавства в сфері інформаційної політики;

- освітянський, щодо створення умов підготовки і перепідготовки управлінських кадрів;

- інформаційно-правовий, що спрямований на забезпечення активної участі суспільства в комунікаційних процесах.

Список використаних джерел:

1. Державне управління в Україні : навч. посіб. / за заг. ред. проф. В. Б. Авер'янова. – К., 1998. – 432 с.

2. Слісаренко І. Ю. Паблік рилейшнз у системі комунікації та управління : навч. посіб. / І. Ю. Слісаренко. – К. : МАУП, 2001. – 104 с.

БАГНЮК ВАЛЕРІЯ СЕРГЕЄВНА

студентка 4 курсу факультета управління

Академії управління при Президенті Республіки Беларусь

ПОЛИТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ КАК ЗЕРКАЛО ПОЛИТИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ СТРАНЫ

Демократия зачастую демонстрирует малоэффективную внешнюю сторону: трудную для понимания конституцию, многообразие едва обозримых институтов, множество правил и процессов. Мало вероятно, что